

τριῶν καὶ γεωργῶν ὡς ὁ Κιγινάτος καὶ Ποκλικόλας τοὺς ἀγροὺς του, οὔτε καταδιώκων τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας ὡς ὁ μισόκαλος Κάτων καὶ ὁ πικρόχολος Ρουσῶ, οὔτε ἔχων κυρτοὺς τοὺς ὄνυχας, ἢ ῥυπαρὰν τὴν γενεάδα καὶ πιναρὰ τὰ ἱμάτια, ὡς οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδῶν, ὅτε ἐσκόριζον εἰς τὴν Εὐρώπην τοὺς θησαυροὺς τῆς Ἀνατολῆς.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Καρχηδῶν ὅτε ἀνταγωνιζομένη πρὸς τὴν μητρόπολιν περιέπλεε τὰς θαλάσσας καὶ ἀνεζήτει νέους τόπους.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Σπάρτη ὅταν δι' ἐνὸς στρατηγοῦ, τοῦ Ἀγησιλάου, ἐπαλείπει τὴν εὐρύχωρον καὶ κραταίαν μοναρχίαν τῆς Περείας.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ὅτε ἐμονομάχει ὡς γίγας μετὰ τοῦ μεγίστου δυνάστου τῆς Ἀσίας, εἶχε συμμάχους τοσοῦτους λαοὺς, ἐβοήθει πανταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν, ἐπεμπεν ἀποικίας, εἶχε πλήρεις στόλων καὶ ἐμπορικῶν δλκάδων τοὺς λιμένας τῆς, ἐδοξάζετο διὰ σοφωτάτων νόμων, ἐκαλλωπίετο ὑπὸ τῶν ἔργων τοῦ Φειδίου, τοῦ Ἰκτινίου καὶ τοῦ Πραξιτέλους· ἐτιμάτο δὲ ὑπὸ τῆς σοφίας τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους.

Αὐτόνομοι ἦσαν αἱ Θῆβαι ὅτε ἠγωνίζοντο ὑπὲρ τῆς ἰσονομίας διὰ τοῦ Ἐπαμινώδα καὶ τοῦ Πελοπίδα.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Κόρινθος ὅτε κατέστη ἀνεπίδωτος ὡς ἐπίγειον τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ἐγένετο Τιμολέοντας.

Αὐτόνομος ἡ Ῥόδος ὅτε περιέπλεε τὰς θαλάσσας καὶ κατέστη σχολεῖον τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἐθαυμάζετο διὰ τὴν σοφίαν καὶ δικαιοσύνην τῶν νόμων τῆς, ἐτιμάτο δὲ καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Ῥώμης.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Ἀχαΐα, τὸ Αἴγιον, ἡ Σικυὼν, αἱ Πάτραι, ὅτε διέπρεπον εἰς τὴν γλυπτικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν.

Αὐτόνομοι καὶ μακάριαι ἦσαν αἱ χαριέσταται πόλεις τῆς Ἰωνίας, ἡ Σμύρνη, τῆς Ἀσίας, ὁ ὀφθαλμὸς ἡ Κολοφῶν, ἡ Εφεσος, ἡ Μίλητος καὶ αἱ Αἰολίδες ὅτε ἀνεχώρουν ἀλλεπαλλήλως ἀπ' αὐτῶν τόσαι ἀποικίαι ὡς νέα σμήνη διὰ τὸ ἐκτείνωσι τὸν Ἑλληνισμὸν εἰς πάντα τὰ παράλια.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Ῥώμη ὅτε ἐπολέμει τοὺς τυράννους τῆς Ἀσίας καὶ μεγάλας ὁδοὶ, συνήρχοντο πανταχόθεν εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτῆς ὡς εἰς κέντρον.

Αὐτόνομοι ἦσαν ἡ Γένουα, ἡ Βενετία, ἡ Φλωρεντία καὶ ἄλλαι Ἰταλικαὶ πολιτεῖαι, ὅτε προστάτευον τὰς τέχνας καὶ τοὺς λόγους καὶ ἐγρησίμουν ὡς ἄστυλον.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Γαλλία, ὅτε κατήργει τὸ κράτος τῶν ἀριστοκρατικῶν προνομίων καὶ τῶν παραλόγων νόμων τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, ἐδίδο δὲ χεῖρα βοηθείας εἰς τοὺς δυναστευομένους λαοὺς.

Αὐτόνομος ἦτο ἡ Ὀλλανδία, ὅτε ἐκυρίευε τόσων παραλιῶν ἐπαρχιῶν καὶ νήσων τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἄλλ' ἀπὸ ἡ ἐξουσία συνεκεντρώθη, οἱ δὲ λαοὶ ἀπώλεσαν τὴν κυριαρχίαν των, ἐξέλιπεν ἡ ἀληθὴς δόξα τῶν ὀνομάτων τούτων, ἐταπεινώθη τὸ εὐγενές φρόνημα τῶν ἀνθρώπων, ἐξαχρειώθησαν οἱ χαρα-

κτῆρες, διεφθάρσαν τὰ ἦθη, περιωρίσθη εἰς ὀλίγους ὁ πλοῦτος, ἐπτώχευσαν δὲ οἱ τίμιοι καὶ ἀγαθοὶ πολῖται.

Ἐλευθέρα διακίμνει ἡ Ἑλβετία, ἃν καὶ ἐνδιῆς, διότι ἔχει πατριωτισμὸν καὶ χρηστὰ ἦθη, ἀγαπᾷ δὲ πρὸ παντῶν τὴν λιτότητα.

Δημοκρατία δὲ ἐλευθεραὶ καὶ ἐξοχὴν διατελοῦσιν καὶ δικαίως σεμνύνονται σήμερον αἱ Ὀμοσπονδοὶ Ἑπαρχίαι, τῆς Ἀμερικῆς διότι ἐμμένουσιν εἰς τὰ καθέστωτα, πολιτεύονται ἰσονόμως, ἐκλέγουσιν ἀκωλύτως ὁποῖους θέλουσιν ἄρχοντας, δὲν τρέφουσιν αὐτοὺς διὰ βαρυτάτων φόρων ὡς ἀγροὺς κητῶν· ἀλλ' ὡς φιλόπονοι μέλισσαι ἅπαντες οἱ πολῖται γεμίζουσι πανταχόθεν καὶ ἀκαταπαύστως τὸ σίμβλον ὅθεν αἱ εἰρημέναλ πολιτεῖαι περιλαλοῦνται καταπόγειον τῶν πασχόντων καὶ πνευμένων, εἰς αὐτὰς ἀποβλέπουσιν αἱ ταλαιπωρούμεναι κοινωναὶ καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν δυστυχίας εὐχονται εὐτυχίαν εἰς ἐκείνας.

Ὁ μακρὰν τῶν Ὀμοσπόνδιων τούτων Ἑπαρχιῶν, ὅπου ἀκμάζουσιν ἡ ἐπιστήμη, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἔμπόριον, οὔτε τῶν νομῶν τοῦ Καναδά, τοὺς ὁποῖους ἔρπασαν κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῶν Γάλλων οἱ Ἀγγλοὶ, περιπλανῶνται μέχρι τοῦδε εἰς ἀπεράντους πεδιάδας καὶ καταπικνα δάση πληθος νομάδων, εἴτε ἰθαγενῶν λαῶν, οἵτινες διατελοῦντες ποτε εὐτυχεῖς καὶ ἀνεξάρτητοι θαυμάδιον ἠλαττώθησαν, τινεὶ δὲ καὶ ἐξέλιπον παντελῶς· διὰ τοὺς συνεχεῖς πολέμους, ἢ συγχωνεύονται κατ' ὀλίγον μετὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν, παραδεχόμενοι τὸν χριστιανισμὸν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἀγαθὰ. Πολλοὶ ὅμως οἰκογένειαι ἐπηρεαζόμεναι ὑπὸ τῶν γειτνιαζόντων Εὐρωπαϊῶν ἀποικῶν ἀναθροματίζουσι βεβαίως τὴν τύχην των. Μίαν ἐκ τούτων δυστυχη χήραν ἐνοχλουμένην ὑπὸ τῶν λευκῶν, παρηγορησα ὅσον ἐδυνάμην, λέγει ὁ Σιατοβριάνδ, ἀλλ' ὀλίγον πραγματικῶς τὴν ὠφέλησα. Καὶ ὅμως μοι εἶπε πολλὰ ὅτε ἀνεχώρησα· ἴσως μοι πύχετο εὐτυχίαν! Ἄν αἱ εὐχαί τῆς δὲν εἰσπικούσθησαν, αὐτὴ κατὰ τοῦτο ὑπέχθη ἀνεύθυνος· τὸ σφάλμα δὲ προήλθεν ἐξ ἑμοῦ αὐτοῦ διότι πάντες οἱ ἄνθρωποι δὲν ὑπάρχουσιν εὐθετοὶ εἰς εὐτυχίαν, καθὼς οὔτε πάντες οἱ ἄγροὶ καρποφοροῦσι σίτον.

Μεταξὺ ὅμως τῶν ἀγρίων, εἴτε αὐτοχθόνων τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν πολιτισμένων Εὐρωπαϊῶν μεταναστευτάντων πρὸ πολλοῦ αὐτόθι εὐρίσκονται καὶ νέοι τινεὶ ἀποικοὶ παριστάνοντες μίκτον τι εἶδος ἀγροτικῆ καὶ πολιτικῆ βίου εἰς τὰς ἐρήμους, τὰς πεδιάδας καὶ τὰς χέρσους τῆς ὑψιγόνου ταύτης χώρας. Μυριάδες Ἰρλανθῶν, Γερμανῶν καὶ ἄλλων λαῶν τῆς γηραιᾶς Εὐρώπης, διεαχυμένοι τὴν καταδυναστείαν καὶ τὴν διαφθορὰν καταφεύγουσιν ἡμέρᾳ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἀγοραζόντες εὐθηνῶς παρὰ τῆς ἀρχῆς γαίας ἀπορροσίζουσι τὰ καταβιώσωσι καὶ τὰ ἀποθάνωσιν εἰς τὴν ξένην γῆν. Παντοῦ περιεργόμενος ἀπαντᾷς σποράδην νέα κτισματα, νέας ἐπαύσεις, νέα ἀγροκήπια. Πανταχόθεν ἀντηχεῖ ἡ σφύρα καὶ ἡ ἀξίνη, συγχρούονται δὲ αἱ μεταφέρουσαι τὴν ξυλείαν καὶ τὴν ἄλλην οἰκοδομητικὴν ὕλην ἄμμοχα. Οἱ ἄνδρες ἐπιστατοῦσιν εἰς τὰς φυτείας καὶ τοὺς σπειρομένους ἀγροὺς, αἱ δὲ γυναῖκες διευθετοῦσι τὰ τῆς οἰκίας· Ὅτε δὲ τὸ ἐσπίρας ἐπιστρέφουσιν οἱ ἐργάται ἐκ τοῦ δάσους καὶ τῶν πεδιάδων, οἱ δὲ βόες μεταφέρουσι τὸ ἄροτρον, ἢ αἱ